

Мікуліна Марина

к.е.н., доцент кафедри фінансів

Сумський національний аграрний університет

м. Суми, Україна

ФІНАНСОВІ ІНТЕРЕСИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ФОРМУВАНЬ

Стан фінансової безпеки сільськогосподарських формувань в першу чергу визначається пріоритетними фінансовими інтересами, які потребують захисту. Характеристика фінансових інтересів сільськогосподарських формувань може бути представлена наступним чином.

1. Фінансові інтереси сільськогосподарських формувань являють собою складову частину їх економічних інтересів, що проявляються в сфері їх фінансових відносин. Предметна сутність фінансових інтересів безпосередньо пов'язана з економічною сферою їх прояву. Відповідно фінансові інтереси є однією з форм економічних інтересів сільськогосподарських формувань. В системі економічних інтересів вони є домінуючими, так як їх реалізація забезпечує успішне функціонування формувань та реалізацію інших економічних інтересів. Як частка економічних інтересів формувань фінансові інтереси взаємодіють з іншими напрямлення його економічної діяльності, так як ні один з видів економічних інтересів не бути реалізований окремо від інших.

2. Фінансові інтереси є формою прояву об'єктивних потреб сільськогосподарських формувань в сфері їх фінансової діяльності. Сутністю даних інтересів є об'єктивні потреби сільськогосподарських формувань, що потребують задоволення в процесі їх фінансової діяльності. Об'єктивність таких потреб полягає в тому, що вони базуються на дії об'єктивних економічних законів, що проявляються на мікрорівні, тобто на рівні окремих господарюючих суб'єктів. В той же час інтеграцію і відображення цих об'єктивних потреб завжди здійснюють конкретні суб'єкти господарювання. Це

дозволяє стверджувати, що фінансові інтереси формувань, відображаючи об'єктивні потреби, носять об'єктивний характер, в той же час як процес формування цих інтересів носить суб'єктивний характер.

3. Фінансові інтереси сільськогосподарських формувань формуються суб'єктами, що здійснюють фінансовий контроль над ними. Фінансовий контроль над сільськогосподарськими формуваннями відображає форму економічної влади окремого суб'єкта (або їх групи) та забезпечує йому переважне право розпорядження його кінцевими доходами (чистим прибутком). Такими суб'єктами як правило виступають власники формувань, що контролюють переважного частку власного капіталу(власники контрольного пакету акцій), керівники формувань або особи, яким надано відповідні повноваження.

4. Фінансові інтереси сільськогосподарських формувань відображають його потреби, збалансовані з іншими суб'єктами його зовнішніх та внутрішніх фінансових відносин. Система фінансових інтересів, сформована першочергово суб'єктами, які здійснюють фінансовий контроль над формуваннями, може вступати в протиріччя з різноманітними зовнішніми (покупці, постачальники, кредитори, конкуренти і т.п.) і внутрішніми (менеджменти, інший персонал) учасниками його фінансових інтересів. Якщо такі протиріччя не будуть усунені заздалегідь, вони можуть створити значні перешкоди подальшій реалізації фінансових інтересів. Збалансування фінансових інтересів потребує відповідної взаємодії сільськогосподарських формувань з іншими суб'єктами його фінансових відносин, які здійснюються в формі співпраці або протистояння. Для сільськогосподарських формувань найбільш переважною формою збалансування його фінансових інтересів виступає співпраця, що дозволяє знизити витрати невиробничого характеру фінансових ресурсів в процесі подальшої їх реалізації. Як свідчить досвід, в процесі співпраці сторони можуть збалансувати прямо протилежні фінансові інтереси та досягнути відповідного консенсусу. Збалансування фінансових інтересів сільськогосподарських формувань з інтересами інших суб'єктів його зовнішній і внутрішніх

фінансових відносин є одним з найважливіших попередніх умов забезпечення його фінансової безпеки.

5. Фінансові інтереси сільськогосподарських формувань відображають потреби, задоволення яких забезпечує реалізацію основних цілей їх фінансової діяльності. Фінансові, як і інші форми інтересів, чітко пов'язані з цілями їх фінансового розвитку. Ці інтереси визначають напрямки розвитку господарської діяльності та мотиви поведінки учасників господарського процесу. В процесі забезпечення фінансової безпеки сільськогосподарських формувань система їх фінансових інтересів і фінансових цілей розвитку виступають як єдиний взаємопов'язаний комплекс. Тому задоволення фінансових інтересів сільськогосподарських формувань виступає як ефективна форма реалізації цілей їх фінансової діяльності.

6. Фінансові інтереси сільськогосподарських формувань є змінними і підлягають уточненню на кожному етапі їх розвитку. Пріоритет окремих фінансових інтересів, їх тимчасові кількісні і якісні параметри можуть уточнюватися при значній зміні факторів зовнішнього і внутрішнього фінансового середовища функціонування сільськогосподарських формувань, переході до нової стадії його життєвого циклу, зміні власників тощо. На різних етапах функціонування сільськогосподарських формувань вони можуть бути підлеглі його визначальній стратегії, що спрямована на беззбитковість функціонування, стабілізацію діяльності та подальший розвиток.

З урахування розглянутих вище сутнісних характеристик поняття фінансових інтересів формувань сільського господарства може бути сформульовано наступним чином: фінансові інтереси сільськогосподарських формувань являють собою форму прояву їх об'єктивних потреб у сфері фінансової діяльності, що формулюються суб'єктами, які здійснюють контроль над ними і збалансовані з іншими суб'єктами внутрішній і зовнішніх фінансових відносин, задоволення яких забезпечує реалізацію основних цілей фінансової діяльності на кожному з етапів його фінансового розвитку.